

Trešdiena, 2011. gada 9. marts

18. uzskata, ka stratēģijas iekšējā un ārējā dimensija būs jāīsteno, pašreizējos Kopienas līdzekļus piešķirot ar Atlantijas reģionu saistītiem jautājumiem un pamatojoties uz kopīgām prioritātēm;
19. aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot vienkāršotus noteikumus, lai atvieglotu stratēģijas īstenošanu un samazinātu attiecīgo administratīvo slogu;
20. aicina Komisiju cieši sadarboties ar Eiropas Parlamentu, lai noteiktu ES stratēģijas Atlantijas reģionam izstrādāšanas prioritātes, un aicina Komisiju regulāri informēt Eiropas Parlamentu un apspriesties ar to par stratēģijas īstenošanas gaitu;
21. savu viedokli par gaidāmo Komisijas paziņojumu paudis patstāvīgajā ziņojumā;
22. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Reģionu komitejai un citām attiecīgajām iestādēm.

Turcijas 2010. gada progressa ziņojums

P7_TA(2011)0090

Eiropas Parlamenta 2011. gada 9. marta rezolūcija par Turcijas 2010. gada progressa ziņojumu

(2012/C 199 E/13)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2010. gada progressa ziņojumu par Turciju (SEC(2010)1327),
- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas — 2006. gada 27. septembra rezolūciju par Turcijas progressu ceļā uz pievienošanos ⁽¹⁾, 2007. gada 24. oktobra rezolūciju par ES attiecībām ar Turciju ⁽²⁾, 2008. gada 21. maija rezolūciju par Turcijas 2007. gada progressa ziņojumu ⁽³⁾, 2009. gada 12. marta rezolūciju par Turcijas 2008. gada progressa ziņojumu ⁽⁴⁾ un 2010. gada 10. februāra rezolūciju par Turcijas 2009. gada progressa ziņojumu ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2010. gada 21. septembra rezolūciju par tirdzniecības un ekonomiskajām attiecībām ar Turciju ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2005. gada 3. oktobra sarunu programmu Turcijai,
- ņemot vērā Padomes 2008. gada 18. februāra Lēmumu 2008/157/EK par principiem, prioritātēm un nosacījumiem, kas ietverti Eiropas partnerībā ar Turcijas Republiku ⁽⁷⁾ ("Pievienošanās partnerība"), kā arī Padomes iepriekšējos 2001., 2003. un 2006. gada lēmumus par Pievienošanās partnerību,
- ņemot vērā Padomes 2010. gada 14. decembra secinājumus,
- ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,

⁽¹⁾ OV C 306 E, 15.12.2006., 284. lpp.⁽²⁾ OV C 263 E, 16.10.2008., 452. lpp.⁽³⁾ OV C 279 E, 19.11.2009., 57. lpp.⁽⁴⁾ OV C 87 E, 1.4.2010., 139. lpp.⁽⁵⁾ OV C 341 E, 16.12.2010., 59. lpp.⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0324.⁽⁷⁾ OV L 51, 26.2.2008., 4. lpp.

Trešdiena, 2011. gada 9. marts

- A. tā kā pievienošanās sarunas ar Turciju tika uzsāktas 2005. gada 3. oktobrī pēc tam, kad Padome bija apstiprinājusi sarunu programmu, un tā kā šo sarunu sākšana bija sākuma punkts ilgam procesam, kura iznākumu nav iespējams iepriekš paredzēt;
- B. tā kā Turcija ir apņēmusies veikt reformas, uzturēt labas kaimiņattiecības un īstenot pakāpenisku saskaņošanu ar ES un tā kā šie centieni ir jāuztver kā modernizēšanās iespēja pašai Turcijai;
- C. tā kā saskaņā ar Eiropadomes 2006. gada decembra sanāksmes secinājumiem pilnīga atbilstība Kopenhāģenas kritērijiem un ES integrēšanas spējai joprojām ir pamats uzņemšanai ES, kas ir kopiena, kuras pamatā ir kopējas vērtības;
- D. tā kā Komisija ir secinājusi, ka 2010. gadā Turcija turpināja politisko reformu procesu, taču svarīgāko politisko partiju dialoga un kompromisa noskaņojuma trūkums negatīvi ietekmē galveno politisko institūciju attiecības un kavē darbu pie politiskajām reformām;
- E. tā kā jau piekto gadu pēc kārtas Turcija joprojām nav īstenojusi normas, kas izriet no EK un Turcijas Asociācijas nolīguma un tā papildprotokola,
1. atzinīgi vērtē Turcijas pilsoņu un pilsoniskās sabiedrības atbalstu tālākai Turcijas demokratizācijai un apņemšanos veidot atvērtu sabiedrību, kurā valda viedokļu daudzveidība, un aicina ES iestādes un dalībvalstis šai nolūkā pilnībā izmantot visus kandidātvalstīm paredzētos ES paplašināšanās politikas instrumentus;
  2. norāda, ka reformu ziņā Turcijas progress ir lēns, un atgādina, ka Turcijas valdība ir apņēmusies veikt daudzpusīgas reformas gan ar mērķi izpildīt Kopenhāģenas kritērijus, gan arī modernizēt valsti; aicina valdību vairāk censties sasniegt šos mērķus;
  3. pauž bažas par konfrontāciju, kas turpinās politisko partiju vidū, un par to, ka valdība un opozīcija nav gatavas darboties, lai panāktu vienprātību par svarīgākajām reformām; mudina visus politikas dalībniekus, valdību un opozīciju kopīgi strādāt, lai padziļinātu politisko plurālismu valsts institūcijās un veicinātu valsts un sabiedrības modernizāciju un demokratizāciju; aicina visus opozīcijas spēkus konstruktīvi iesaistīties reformu procesā;
  4. norāda, ka kontroles un līdzsvara sistēmai ir izšķiroša nozīme modernas demokrātiskas valsts pārvaldībā, kuras pamatā jābūt varas dalījuma principam un izpildvaras, likumdevējas varas un tiesu varas līdzsvaram, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanai, jo īpaši vārda un preses brīvības ievērošanai, un tādai politiskās līdzdalības kultūrai, kas patiesi atspoguļo demokrātiskas sabiedrības plurālismu;
  5. uzsver, ka Turcijas Lielajai Nacionālajai Asamblejai ir liela nozīme kā iestādei, kurai būtu jādod svarīgs ieguldījums kontroles un līdzsvara sistēmas nostiprināšanā un aktīvi un konstruktīvi, pamatojoties uz visa partiju spektra iesaistīšanos, jāatbalsta modernizācijas reformas, vienlaicīgi nodrošinot valdības politikas demokrātisku kontroli;
  6. atzinīgi vērtē konstitucionālo grozījumu pieņemšanu, kas ir solis pareizajā virzienā, un mudina tos pienācīgi īstenot, pilnībā ievērojot Eiropas Cilvēktiesību konvencijas standartus un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru; vienlaikus uzsver, ka turklāt ļoti vajadzīga ir vispārēja konstitucionāla reforma, kas Turciju pārveidotu par pilnvērtīgu plurālistisku demokrātiju, kuras pamatā ir cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzība; atzinīgi vērtē gan valdības, gan opozīcijas pausto gatavību šādu reformu uzņemties un aicina valdību gādāt, lai visā konstitucionālajā procesā būtu cieši iesaistītas visas politiskās partijas un pilsoniskā sabiedrība; pieprasa īstenot konstitucionālo grozījumu paketi; iesaka aicināt piedalīties arī Venēcijas komisiju;

Trešdiena, 2011. gada 9. marts

7. atzinīgi vērtē vairākus simboliskus labas gribas žestus, ko valdība izrādījusi, kā arī vairākus konkrētus soļus, ko tā spērusi tādās jomās kā tiesības uz uzskatu, sirdsapziņas un reliģiskās pārliecības brīvību un minoritāšu un kultūras tiesību aizsardzību; tomēr uzstāj, ka, lai minoritāšu tiesības būtu ņemtas vērā visā pilnībā, ir vajadzīgi sistemātiski uzlabojumi; konkrēti mudina valdību dot jaunu impulsu demokrātiskās atvērtības iniciatīvai un aicina opozīciju konstruktīvi atbalstīt šo procesu un iesaistīties tajā;

Kopenhāgenas kritēriju izpilde

8. pauž dziļas bažas par preses brīvības mazināšanos, par atsevišķiem cenzūras aktiem un arvien lielāko pašcenzūru Turcijas plašsaziņas līdzekļos, tostarp internetā; aicina Turcijas valdību aizstāvēt preses brīvības principus; uzsver, ka demokrātiskai sabiedrībai neatkarīga prese ir izšķirīgi svarīga, un šajā kopsakarā norāda, ka tiesu iestādēm ir būtiska nozīme preses brīvības aizsargāšanā un stiprināšanā, tādējādi garantējot sabiedrisko telpu brīvām debatēm un palīdzot nodrošināt kontroles un līdzsvara sistēmas pareizu darbību; uzsver, ka ir jāpieņem jauns plašsaziņas līdzekļu likums, kas cita starpā reglamentētu tādus jautājumus kā neatkarība, īpašumtiesības un administratīvā kontrole; nolēmj cieši sekot Nedim Şener, Ahmet Şik un citu tādu žurnālistu lietām, kas saskaras ar vajāšanu no policijas vai tiesu iestāžu puses;

9. atzinīgi vērtē jaunus likumus par radio un TV, kuri ir pamats vairākiem pozitīviem pavērsieniem, piemēram, tajos ir palielināts likumiski atļautais ārvalstu juridisko personu īpašuma procents Turcijas plašsaziņas līdzekļu uzņēmumos (no 25 līdz pat 50 %), taču pauž bažas par faktu, ka uz nacionālās drošības apsvērumu pamata pārraides ir iespējams apturēt bez tiesas nolēmuma vai tiesneša sprieduma; ar bažām norāda, ka pastāv tāda prakse kā uzsākt kriminālvajāšanu — jo īpaši pamatojoties uz kriminālkodeksa 285. pantu “Kriminālizmeklēšanas noslēpuma pārkāpums” un 288. pantu “Mēģinājums ietekmēt tiesu iestādes” — pret žurnālistiem, kuri ziņo par pierādījumiem saistībā ar cilvēktiesību pārkāpumiem un citiem sabiedriski svarīgiem jautājumiem; uzskata, ka viens no galvenajiem šķēršļiem cilvēktiesību aizsardzībā Turcijā ir uzskatu kriminalizēšana, un nosoda vārda, pulcēšanās un biedrošanās brīvības nesamērīgos ierobežojumus; mudina Turcijas iestādes šajā ziņā stingri ievērot starptautiskās saistības attiecībā uz cilvēktiesībām, grozot attiecīgos tiesību aktus un apmācot policiju un tiesu iestāžu darbiniekus;

10. pauž nožēlu par to, ka vārda brīvību joprojām ierobežo vairākas tiesību normas, piemēram, kriminālkodeksa 301. un 318. pants kopā ar 314. panta 2. punktu, pretterorisma likuma 7. panta 2. punkts un 1951. gada 25. jūlija Likums Nr. 5816, kā arī valdības paziņojumi un valsts prokuroru darbība; atkārtoti aicina valdību pabeigt vārda brīvības tiesiskā regulējuma pārskatīšanu un nekavējoties panākt tās atbilstību Eiropas Cilvēktiesību konvencijai un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai; šajā kopsakarā atkārtoti apstiprina, ka Turcijas valdībai vajag izdot prokuroriem paredzētas nepārprotamas vadlīnijas par tiesību aktiem, kurus nereti izmanto vārda brīvības ierobežošanai; pauž nožēlu, ka atkārtoti un nepamatoti izmanto tīmekļa vietņu slēgšanu, un aicina valdību sagatavot interneta likuma (Likuma Nr. 5651) grozījumus, lai nodrošinātu, ka tas vairs neierobežo vārda brīvību un pilsoņu tiesības piekļūt informācijai;

11. mudina valdību aizstāvēt Turcijas konstitūcijas 33. un 34. pantā paredzētās tiesības uz pulcēšanās un biedrošanās brīvību; šajā saistībā pauž nožēlu un nosodījumu par to, ka policija 2010. gada decembrī vardarbīgi apspieda studentu demonstrācijas Ankaras universitātē;

12. atzīst, ka romu tiesību jautājumam Turcijā patlaban tiek veltīta liela uzmanība un ka šajā jautājumā politiski iesaistās gan valdības, gan opozīcijas partijas; informē, ka romiem paredzētā valdības mājokļu plāna īstenošana būtu rūpīgi jāuzrauga un jāpārskata, jo īpaši attiecībā uz plāna ilgtspēju un tā metodiku; mudina valdību praktizēt aktīvu integrācijas politiku un saistībā ar jebkādu ar romiem saistītu integrācijas procesu, kas tiek īstenots valstī, patiesi apspriesties ar romu kopienām;

13. atzinīgi vērtē tiesu iestāžu reformēšanā gūtos panākumus un atkārtoti pauž uzskatu, ka tiesu iestāžu neatkarība un objektivitāte ir viens no plurālistiskas demokrātiskas sabiedrības darbības priekšnosacījumiem; pauž bažas, ka Turcijas tiesu kārtība vēl nav tiktāl uzlabota, lai varētu nodrošināt tiesības uz taisnīgu un savlaicīgu tiesu; prasa valdībai īstenot šajā jomā pieņemtos konstitucionālos grozījumus, pilnībā ievērojot izpildvaras un likumdevējas varas nošķirtību, tiesu varas neatkarību un objektivitāti un nodrošinot atbilstību Eiropas standartiem;

Trešdiena, 2011. gada 9. marts

14. tomēr pauž bažas par to, kā Turcijas Augstākā tiesa interpretē kriminālprocesa kodeksu, paildzinot pirmstiesas aizturēšanas periodu līdz 10 gadiem un tādējādi nepārprotami pārkāpjot Eiropas standartus; aicina Turcijas Lielo Nacionālo Asambleju attiecīgo likumu grozīt atbilstīgi Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai; vērš uzmanību arī uz Turcijas pienākumu stingri ievērot Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. panta saistības attiecībā uz lietas laicīgu izskatīšanu taisnīgā tiesā, proti, savā tiesību sistēmā izveidojot apelācijas tiesas un nostiprinot augstākas instances tiesu darbības spēju;

15. atzinīgi vērtē Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2010. gada 14. septembra lēmumu lietā *Dink/Turcija*; tādēļ aicina Turcijas iestādes pilnībā atzīt šā lēmuma sekas, ieviešot pienācīgus vārda brīvības īstenošanas aizsardzības pasākumus; pauž bažas par to, ka Turcijas valsts pārvalde rada mākslīgus šķēršļus, kas kavē atmaskot armēņu žurnālista *Hrant Dink* noslepkavošanas īstos organizētājus;

16. atzinīgi vērtē to, ka pieņemtie konstitucionālie grozījumi beidzot nodrošina pamatu ombuda institūcijas izveidošanai, un mudina valdību sagatavot un parlamentu pieņemt tiesību aktu, kas dotu iespēju šajā amatā demokrātiskas procedūras kārtībā iecelt personu, kas bauda vispārēju cieņu; atzinīgi vērtē, ka ir ierosināts papildus izveidot valsts cilvēktiesību institūciju, un aicina Turcijas Nacionālo Asambleju apsprieties ar pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un jaunajai organizācijai nodrošināt "Parīzes principiem" atbilstošas pietiekamas neatkarības garantijas;

17. atzinīgi vērtē civilmilitārajās attiecībās gūtos panākumus, jo īpaši civilās kontroles pastiprināšanu, kas panākta, ierobežojot militāro tiesu jurisdikciju, pakļaujot Augstākās militārās padomes lēmumus izskatīšanai tiesā un veicot pasākumus augsta ranga virsnieku tiesāšanai civilajās tiesās; norāda, ka šī virzība jāturpina, lai panāktu pilnīgu civilu kontroli, un aicina Turcijas parlamentu ieņemt aktīvu nostāju, nodrošinot parlamentāro kontroli pār drošības spēkiem, tostarp pilnīgu aizsardzības budžeta kontroli;

18. uzsver faktu, ka apsūdzības par plāniem rīkot apvērsumu pret valdību, piemēram, *Ergenekon* un *Sledgehammer* lietas, ir jāizmeklē, apliecinot Turcijas demokrātisko institūciju un tiesu iestāžu spēku un pienācīgu, neatkarīgu un pārredzamu darbību; pauž bažas par pirmstiesas aizturēšanas periodu pārmērīgu ilgumu un uzsver, ka visiem aizdomās turētajiem ir vajadzīgas efektīvas tiesiskas garantijas; pauž bažas par to, ka šajos izmeklēšanas procesos nav progresa, un atzīmē, ka nesen notikušās tādu pazīstamu žurnālistu kā Nedim Şener un Ahmet Şik aizturēšanas var mazināt uzticamību šo lietu izskatīšanai tiesā, kam tieši pretēji - būtu jāveicina demokrātijas stiprināšana.

19. pauž nožēlu, ka nesenojā konstitucionālajā reformā ierosinātie grozījumi par politisko partiju slēgšanu neguva Turcijas Lielās Nacionālās Asamblejas vairākuma atbalstu, un mudina visas politiskās partijas panākt attiecīgā tiesību akta atbilstību Venēcijas komisijas atzinumam;

20. atkārtoti iepriekšējās rezolūcijās pausto aicinājumu reformēt vēlēšanu sistēmu, samazinot 10 % sliekšni, tādējādi nostiprinot partiju plurālismu un labāk atspoguļojot Turcijas sabiedrības plurālismu; pauž īpašu nožēlu par faktu, ka šajā jomā 2010. gadā nenotika reformas; lai partijās nostiprinātu iekšējo demokrātiju un politiskajā sistēmā veicinātu lielāku atklātību, prasa vispusīgi pārskatīt partiju finansēšanu un vēlēšanu izdevumus reglamentējošās normas; rosina politiskās partijas stiprināt savu iekšējo demokrātiju un palielināt vēlēto pārstāvju atbildību savu apgabalu vēlētāju priekšā;

21. pauž nožēlu, ka nav bijis nekādas virzības uz to, lai tiktu ierobežota parlamenta locekļu imunitāte attiecībā uz likumpārkāpumiem, kas saistīti ar korupciju, vienlaikus norādot, ka pastāv bažas, ka nevardarbīga viedokļu paušana parlamentā nav pienācīgi aizsargāta; tādēļ aicina valdību un parlamentu vienoties par atbilstīgu parlamentārās imunitātes sistēmas reformu;

22. pieņem zināšanai, ka Turcija pašlaik ir Eiropas Padomes Ministru komitejas priekšsēdētāja, un mudina Turciju apliecināt uzticību Eiropas Padomes vērtībām, parakstot un ratificējot Mazākumtautību aizsardzības pamatkonvenciju un ratificējot visus Eiropas Cilvēktiesību konvencijas papildprotokolus;

Trešdiena, 2011. gada 9. marts

23. atzinīgi vērtē to, ka Turcijas Lielā Nacionālā Asambleja ir ratificējusi ANO Konvencijas pret spīdzināšanu Fakultatīvo papildprotokolu, un aicina Turciju nekavējoties un ciešā sadarbībā ar Spīdzināšanas, necilvēcīgas vai cieņu pazemojošas apiešanās vai sodu novēršanas apakškomiteju īstenot tās normas;

24. atbalsta valdības pastāvīgo dialogu ar reliģiskajām kopienām, tostarp alevītiem, grieķiem, armēņiem, aramiešiem un citām kristiešu kopienām; tomēr izsaka nožēlu, ka tikai ierobežoti panākumi ir gūti attiecībā uz šo kopienu darbības tiesisko regulējumu, proti, attiecībā uz to iespējām iegūt juridiskas personas statusu, atvērt kulta vietas un īstenot to darbību, apmācīt garīdzniekus un risināt īpašuma problēmas, ko neregulē nodibinājumu likums; aicina — norādot uz to, ka notiek kavēšanās un rodas procedurāli sarežģījumi — efektīvi un nepārtraukti censties īstenot nodibinājumu likumu, kam saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru jānodrošina, lai minētās reliģiskās kopienas varētu darboties bez nepamatotiem ierobežojumiem, saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru; mudina valdību vēl vairāk atbalstīt uzskatu brīvību un reliģisko daudzveidību Turcijas sabiedrībā;

25. tādēļ aicina valdību sistemātiski risināt šos jautājumus, grozot tiesību aktus un nodrošinot to pienācīgu īstenošanu visos pārvaldības līmeņos, tostarp pašvaldību līmenī; šajā kopsakarā norāda arī uz Venēcijas komisijas 2010. gada pavasarī pieņemtajiem ieteikumiem attiecībā uz juridiskas personas statusu reliģiskajām kopienām un attiecībā uz vārda “ekumēniskā” pievienošanu Pareizticīgās baznīcas patriarhijas nosaukumam; atzinīgi vērtē to, ka “Nodibinājumu asambleja” saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas lēmumu nesen nolēmusi Bijikadas Grieķu zēnu bērnumu nodot Ekumēniskajai patriarhijai, un to, ka, atvieglējot patriarhijas un Svētās sinodes darbību, vairākiem Grieķijas Pareizticīgās baznīcas pārstāvjiem ir piešķirta Turcijas pilsonība; atzinīgi vērtē notikušo reliģisko ceremoniju Simelas Klosters muzejā Trabzonā un ceremoniju Vanas provinces baznīcā, kas atrodas Akdamaras salā; pauž nožēlu par Turcijas Augstākās tiesas lēmumu, kas lietā par zemes strīdu ar ciematiem un Turcijas Valsts kasi tika pieņemts par sliktu Morgabrielas klosterim; atkārtoti apliecina, ka sagaida, ka valdības paziņojumiem par grieķu pareizticīgo Halki semināra atjaunošanu drīz sekos darbība un pasākumi, kas nodrošinātu kristiešu kopienu garīdznieku netraucētu izglītošanu; mudina valdību īpašu uzmanību pievērst skolu izglītības materiāliem, kam jāatspoguļo Turcijas sabiedrības reliģiskā daudzveidība, un vajadzībai pēc mācību materiāliem, kas būtu brīvi no aizspriedumiem;

26. stingri nosoda PKK, kas ietilpst ES apkopotajā teroristisko organizāciju sarakstā, un citu teroristu grupu vardarbību, kas turpinās Turcijas teritorijā; mudina Turciju, ES un tās dalībvalstis aktivizēt sadarbību terorisma apkarošanā, cieši saskaņojot darbību ar preterorisma koordinātoru un Eiropas Policijas biroju un stingri ievērojot starptautiskās cilvēktiesības;

27. aicina valdību atjaunot centienus demokrātiskās atvērtības iniciatīvas procesā vispusīgi pievērsties kurdu jautājuma risināšanai, lai panāktu miermīlīgu atrisinājumu, un konkrēti: nodrošinot vienotu interpretāciju tiesību aktiem, kas atļauj izmantot kurdu valodu politiskajā un sabiedriskajā dzīvē un izglītībā; grozot preterorisma tiesību aktus, lai izvairītos no to ļaunprātīgas izmantošanas vai pārāk plašas interpretācijas; nodrošinot tiesības uz vārda, bēdrosānās un pulcēšanās brīvību; efektīvi risinot to personu problēmas, kuras cita starpā ilgstošā konflikta dēļ pārvietotas no dzimtajiem reģioniem; turpinot uzlabot sociālekonomisko stāvokli valsts dienvidaustrumos; šajā saistībā pauž bažas par Dijarbakirā notiekošajām tiesas prāvām pret 151 kurdu politisko aktīvistu — tostarp pret astoņiem amatu ieņēmējiem vēlētiem pašvaldību vadītājiem —, kas ir iejaukšanās likumīgā politiskā darbībā;

28. atzinīgi vērtē sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības nodrošināšanai paredzētā tiesiskā regulējuma nostiprināšanu konstitucionālo tiesību aktu kopumā; pauž bažas par to, ka samazinās pat augsti izglītotu sieviešu īpatsvars ekonomiski aktīvajā darbaspēkā; mudina valdību, uzņēmēju aprindas un pilsonisko sabiedrību veikt tādus vispusīgus pasākumus — piemēram, apkarot sieviešu analfabētismu, aktīvi atbalstīt vidējās izglītības pieejamību meitenēm un nodrošināt bērnu aprūpes iestādes —, kas apkarotu nabadzību sieviešu vidū, sekmētu sieviešu sociālo integrāciju un palielinātu viņu dalību darba tirgū; turklāt atbalsta rezervētu kvotu sistēmas ieviešanu, kas nodrošinātu sieviešu vērā ņemamu pārstāvību visos uzņēmējdarbības, publiskā sektora un politikas līmeņos; konkrēti aicina politiskās partijas izmantot gaidāmās vēlēšanas kā iespēju nostiprināt sieviešu aktīvu iesaisti politikā;

Trešdiena, 2011. gada 9. marts

29. stingri nosoda, ka vardarbība ģimenē, tostarp tā dēvētie noziegumi “goda dēļ”, joprojām ir plaši izplatīta, un nosoda tādu parādību kā piespiedu laulības; šajā saistībā atzinīgi vērtē sieviešu kustību ierosmes, kas šīs problēmas padara redzamas, un mudina valdību visos līmeņos kāpināt preventīvo darbību, jo īpaši izpildot Likumu Nr. 4320 par ģimenes aizsardzību un uzraugot, kā to īsteno policija un tiesu vara, nosakot pašvaldībām pienākumu ikvienā pašvaldībā, kuras iedzīvotāju skaits pārsniedz 50 000, sagādāt pietiekamu patvērumu sievietēm un nepilngadīgajiem, kuri ir apdraudēti, efektīvi uzraugot, lai šīs saistības tiktu pilnībā izpildītas, un izveidojot tādu pēckontroles un palīdzības sistēmu sievietēm un nepilngadīgajiem, kuri atstāj šīs patvēruma vietas, kas viņiem nodrošinātu pienācīgu psiholoģisko atbalstu, juridisko palīdzību un veselības aprūpi un palīdzētu atkal integrēties sabiedrībā; aicina valdību nodrošināt pietiekamu un efektīvu uzraudzību pār to, kā pašvaldības pilda šīs saistības; mudina tiesu iestādes nodrošināt, lai vardarbība pret sievietēm un nepilngadīgajiem, kā arī pret personām, kas vēršas pret slepkavībām tā dēvētā “ģimenes goda dēļ”, vienmēr tiktu konsekventi sodīta;

30. mudina valdību nodrošināt, ka ar likumu tiek nodrošināta un efektīvi īstenota vienlīdzība neatkarīgi no dzimuma, dzimumpiederības, rases, etniskās izcelsmes, reliģiskās pārliecības vai ticības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas; pauž nožēlu par nesenantām prasībām, kas celtas pret lesbiešu, geju, biseksuāļu, transseksuāļu un transpersonu asociācijām, taču atzinīgi vērtē faktu, ka tiesas ir noraidījušas šīs lietas; tomēr norāda, ka vajadzīga turpmāka rīcība, kas vērsta pret homofobiju un diskrimināciju seksuālās orientācijas dēļ, kā paredzēts Eiropas Savienības Padomes ministru ieteikumā dalībvalstīm par pasākumiem, ar kuriem apkarot diskrimināciju seksuālās orientācijas vai dzimumidentitātes dēļ; aicina Turcijas valdību dot rīkojumu Turcijas Bruņotajiem spēkiem izbeigt homoseksualitātes kvalificēšanu par “psihoseksuālu” slimību; pieprasa panākt, lai likumprojekts par Diskriminācijas apkarošanas un vienlīdzības komiteju atbilstu ES standartiem, tostarp attiecībā uz dzimumu un dzimumorientāciju kā pamatojumu; rosina valsts un vietējās valdības iestādes nodrošināt, lai tiktu izbeigti arvien notiekošie transseksuāļu, tostarp to transseksuāļu, kas sniedz seksa pakalpojumus, noslepkavošanas gadījumi;

31. uzskata, ka saskaņā ar starptautiskajām saistībām Turcijai vajadzētu izdot tiesību aktus, ar kuriem kā alternatīva militārajam dienestam tiktu izveidots pilsonisks dienests vai sociāls dienests, kas nebūtu pārmērīgi ilgs un pamatots uz brīvu izvēli; prasa, lai valdība nodrošinātu, ka pilnībā tiek pildīts Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā *Ülke/Turcija*, grozot tiesību aktus, lai novērstu, ka pie atbildības joprojām tiek sauktas personas, kas pārliecības dēļ atsakās no militārā dienesta; prasa, lai valdība izmeklētu sūdzības par sliktu apiešanos militārajos cietumos ar personām, kas pārliecības dēļ ir pret dienestu, un rīkotos, lai nākotnē šādus pāridarījumus novērstu;

32. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt efektīvu aizsardzību cilvēktiesību aizstāvjiem; pauž bažas par to, ka joprojām notiek prāvas pret cilvēktiesību aizstāvjiem un viņi tiek saukti pie juridiskas atbildības, un vērs īpašu uzmanību uz prāvu pret Pinar Selek, kas par spīti trim attaisnojošiem lēmumiem turpinās jau divpadsmit gadus; aicina Komisiju pievērst īpašu uzmanību viņas lietai, kā arī visām līdzīgām lietām, un sistemātiski apmeklēt šāda veida tiesas sēdes;

33. mudina galvenās politiskās partijas, lai nodrošinātu pretdarbību šā jautājuma polarizācijai Turcijas sabiedrībā, panākt risinājumu attiecībā uz lakatu aizliegumu universitātēs; mudina, ka šā risinājuma pamatā vajadzētu būt cieņai pret sievietes brīvo izvēli;

34. atkārtoti un stingri aicina Turcijas valdību — tā kā pēc Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Rezolūcijas 1625 pieņemšanas līdz šim nav bijis nekādas virzības — īstenot politiku, kas būtu vērsta uz divējādas kultūras saglabāšanos Turcijas salās Gekčeadā (Imrozā) un Bozdžaadā (Tenedā), un jo īpaši pievērsties problēmām, ar kurām grieķu minoritātes piederīgie sastopas attiecībā uz tiesībām uz izglītību un īpašumtiesībām;

Sociālās kohēzijas un labklājības vairošana

35. atzinīgi vērtē Turcijas ekonomikas noturību pret pasaules ekonomikas krīzi; uzsver, ka šī ekonomikas atlabšana ir unikāla iespēja paaugstināt darbaspēka iesaistīšanos darba tirgū un nodarbinātības līmeni, kas joprojām ir ļoti zems un tikko sasniedz vien 50 %, un aizsākt pakāpenisku sociālās integrācijas procesu; norāda, ka valdībai un darba tirgus partneriem šajā ziņā ir kopīga atbildība, un mudina tos aktivizēt sadarbību, lai nostiprinātu sociāli orientētas tirgus ekonomikas atbalsta punktus;

Trešdiena, 2011. gada 9. marts

36. mudina Turcijas valdību un citu ES dalībvalstu valdības uztvert un publiski pasniegt turku izcelsmes ES pilsoņu integrāciju jauno mītnes valstu sabiedrībā nevis kā draudu, bet gan kā iespēju mūsu valstu sabiedrību nākotnei;

37. atzīmē, ka ES un Turcijas ekonomikas ir savstarpēji saistītas, un norāda — turpinoties Turcijas integrācijai ES tirgū, šī saistība var veicināt gan ES, gan Turcijas labklājību;

38. atzinīgi vērtē ar konstitucionālajiem grozījumiem ieviestos uzlabojumus sociālā dialoga un arodbiedrību tiesību jomā; tomēr uzstāj, ka papildus tiem ir nepieciešams tiesisko regulējumu — arī vēl nepieņemtos tiesību aktus par arodbiedrībām — pieskaņot gan ES standartiem, gan SDO standartiem; mudina visus ANO Ekonomikas un sociālo lietu padomes locekļus nostiprināt savas saistības un sadarbību šā mērķa īstenošanā;

39. atkārto, ka jānostiprina Turcijas reģionu kohēzija un lauku un pilsētas teritoriju kohēzija; šajā saistībā uzsver, ka izglītībai ir īpaša nozīme un ka jānovērš ilgstošās būtiskās atšķirības starp reģioniem attiecībā uz izglītības kvalitāti un reflektantu procentu;

40. mudina valdību attiecībā uz jaunas ūdenssaimniecības un energoapgādes infrastruktūras plāniem, kuru īstenošana paredzēta Dienvidaustrumu Anatolijas projektā (GAP) un kuri apdraud daudzu reģionu vidi un unikālo ainavu, pilnībā ņemt vērā tādas aspektus kā ilgtspēju un ietekmi uz vidi, un jo īpaši šāda projekta ietekmi uz kaimiņvalsti Irāku; jo īpaši uzsver, ka ir jānodrošina, lai dabas aizsardzības un bioloģiskās daudzveidības likuma projekts tiktu grozīts, pilnībā ievērojot Eiropas standartus un nodrošinot kultūras un arheoloģijas mantojuma saglabāšanu, un lai izpildvaras jomā tiktu skaidri sadalīta atbildība par dabas aizsardzību; aicina Turcijas valdību pieņemt uz konkrētiem rīcības plāniem balstītu vērienīgāku politisko satvaru oglekļa emisiju pieauguma apkarošanai;

Labu kaimiņattiecību veidošana

41. aicina Turcijas valdību un visas iesaistītās puses aktīvi atbalstīt patlaban notiekošās sarunas par Kipras jautājumu, sniegt konkrētu ieguldījumu tā vispusīgā atrisināšanā un palīdzēt nodrošināt piemērotu sarunu klimatu, sākot bruņoto spēku izvešanu no Kipras; aktīvi mudina Kipras divas kopienas intensīvi strādāt, kā to prasījis ANO ģenerālsēkretārs, lai sarunās jau gūto virzību izmantotu ilgtspējīgam risinājumam, kas atbilstu attiecīgajām ANO Drošības padomes rezolūcijām, proti, Rezolūcijai 550 (1984), un ES pamatprincipiem, kā arī Kipras pilsoņu, ES un Turcijas interesēm;

42. mudina Turciju pastiprināt atbalstu Komitejai Kiprā bezvēsts pazudušo personu jautājumos, konkrēti atvieglojot tai piekļuvi militārajām zonām un arhīviem, un atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas atzinumiem veikt visus pārējos piemērotos pasākumus, kas vajadzīgi šajā humanitārajā jautājumā par bezvēsts pazudušām personām;

43. aicina Turciju un Kipras turku iestādes atturēties no jebkādas jaunas Turcijas pilsoņu apmešanās uz šīs salas, jo tas turpinātu mainīt demogrāfisko līdzsvaru un vājināt tās pilsoņu turpmāku saliedēšanu kopīgā valstī, balstoties uz tās kopīgo pagātņi; aicina Turciju risināt jautājumu par Turcijas pilsoņu (pārceļotāju) apmešanos salā saskaņā ar Ženēvas Konvenciju un starptautisko tiesību principiem;

44. mudina abas puses, Turciju un Armēniju, bez nosacījumiem ratificēt protokolus, atvērt robežu ar kaimiņvalsti un aicina Turciju izmantot savu ietekmi reģionā, lai nostiprinātu uzticības veicināšanas pasākumus;

45. pieņem zināšanai Turcijas un Grieķijas aktīvākos centienus uzlabot divpusējās attiecības; tomēr pauž nožēlu, ka vēl joprojām nav atsaukti *casus belli* draudi, ko Turcijas Lielā Nacionālā Asambleja ir pasludinājusi attiecībā uz Grieķiju; sagaida, lai Turcijas valdība izbeigtu joprojām notiekošo Grieķijas gaisa telpas pārkāpšanu un militārās aviācijas lidojumus virs Grieķijas salām;

Trešdiena, 2011. gada 9. marts

46. uzsver, ka ES, 27 dalībvalstis un visas pārējās kandidātvalstis ir parakstījušas ANO Jūras tiesību konvenciju un ka tā ir daļa no *acquis communautaire*; tādēļ aicina Turcijas valdību nekavējoties to parakstīt un ratificēt;

47. atzinīgi vērtē Turcijas un Irākas attiecību padziļināšanos, tostarp attiecību padziļināšanos ar kurdu reģionālo valdību, un konkrēti norāda uz Turcijas pienesumu Irākas stāvokļa stabilizēšanā; mudina Turciju apspriest ar Irākas valdību un citām kaimiņvalstīm pasākumus, kas novērstu hidroelektrostacijas aizsprosta projekta, par kuru ir paziņojusi Turcijas valdība, negatīvo ietekmi;

ES un Turcijas sadarbības veicināšana

48. pauž nožēlu par to, ka Turcija neīsteno ES un Turcijas asociācijas nolīguma papildprotokolu, tādējādi joprojām kavējot sarunu procesu, un aicina Turcijas valdību šo protokolu pilnībā īstenot;

49. pieņem zināšanai Turcijas panākto virzību enerģētikas sadaļas jautājumos un vēlreiz mudina Padomi nekavējoties sākt sarunas par šo sadaļu; aicina Turcijas valdību aktīvāk īstenot sarunas par pievienošanas Enerģētikas kopienas līgumam; atzinīgi vērtē *Nabucco* starpvaldību nolīguma ratificēšanu un saprašanās memoranda parakstīšanu attiecībā uz ITGI dabasgāzes cauruļvada ekspluatāciju — abi šie projekti ir svarīgi ES energoapgādes drošībai;

50. atzinīgi vērtē 2010. gada 30. jūnijā sāktās un patlaban notiekošās sarunas par pārtikas drošības, veterinārās un fitosanitārās politikas sadaļu; mudina Turciju veikt nepieciešamos pasākumus, lai slēgtu atsevišķas sadaļas, piemēram, uzņēmējdarbības un rūpniecības politikas sadaļu un sadaļu par Eiropas komunikāciju tīkliem;

51. atzinīgi vērtē to, ka ir noslēgtas sarunas par ES un Turcijas nolīgumu par atpakaļuzņemšanu, un aicina Turcijas valdību nodrošināt, lai līdz brīdim, kad līgums stājas spēkā, būtu pilnībā īstenoti spēkā esošie divpusējie nolīgumi; uzsver, ka ir svarīgi pastiprināt ES un Turcijas sadarbību attiecībā uz migrācijas pārvaldību un robežkontroli, ņemot vērā arī to, ka liela daļa nelegālo imigrantu ierodas ES teritorijā caur Turciju; atzinīgi vērtē apspriešanos ar pilsonisko sabiedrību par trim likumprojektiem patvēruma jomā un mudina valdību likumus nekavējoties iesniegt parlamentā. uzskata, ka pēc tam, kad nolīgums par atpakaļuzņemšanu būs stājies spēkā, Padomei vajadzētu pilnvarot Komisiju sākt dialogu par vīzām, kas ir vajadzīga rīcība saistībā ar mobilitāti, īpašu vērību veltot iebraukšanas nosacījumiem uzņēmējiem un studentiem, kuri dodas uz Eiropas Savienību; un studentiem, kuri dodas uz Eiropas Savienību;

52. pieņem zināšanai, ka arvien aktīvāka kļūst Turcijas ārpolitika, kuras mērķis ir nostiprināt tās lomu reģionālajā politikā; mudina augsto pārstāvi / Komisijas priekšsēdētāja vietnieci šo aspektu pilnībā ņemt vērā un iesaistīt Turciju mērķu saskaņošanā un ES interešu pienācīgā novērtēšanā; aicina Turcijas valdību pastiprināt ārpolitikas saskaņošanu ar ES; principā atzinīgi vērtē nesen pasludināto politiku izvairīties no problēmām attiecībā uz Turcijas kaimiņvalstīm, tomēr norāda, ka Turcijai jāsauglabā nepārprotama uzticība mūsu kopīgajām Eiropas vērtībām un interesēm; aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos aktivizēt līdzšinējo dialogu ar Turciju par abpusēji aktuāliem ārpolitikas jautājumiem; ņemot vērā to, ka Turcija, būdama laicīga demokrātija, kurā musulmaņu iedzīvotāji ir vairākumā, arābu pasaulē daudzus iedvesmo, aktīvi mudina saskaņoti censties atbalstīt Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas demokratizāciju un attīstību;

53. uzsver Melnās jūras reģiona stratēģisko nozīmi Eiropas Savienībai; uzskata, ka Turcija šajā reģionā ir svarīgs ES partneris, un aicina Turciju atbalstīt un aktīvi veicināt ES politikas nostādņu un pasākumu īstenošanu Melnās jūras reģionā, tostarp attiecībā uz iespējamu ES stratēģiju Melnās jūras reģionam;

Trešdiena, 2011. gada 9. marts

54. mudina Turcijas valdību pilnībā atbalstīt starptautiskās sabiedrības centienus atturēt Irānu no kodo-
lieroču iegādes un pauž nosodījumu Turcijas balsojumam pret attiecīgo ANO Drošības padomes rezolūciju;
uzskata, ka Turcija, savus centienus saskaņojot ar ES, varētu dot ieguldījumu demokratizācijas un cilvēktie-
sību nostiprināšanas procesā Irānā;

55. uzskata, ka Turcijai ir jāuzņemas nozīmīga loma Tuvo Austrumu miera procesa dialoga veicināšanā
un jāpalīdz panākt stabilitāti Libānā, un aicina Turciju atjaunot ciešās saites ar Izraēlu, atsākt konstruktīvi
darboties kā vidutājam un jo īpaši palīdzēt nostiprināt Palestīniešu pašpārvaldi;

56. atzinīgi vērtē Turcijas konstruktīvo iesaisti transatlantisko partneru centienu atbalstīšanā Afganistānā
un Balkānos; tomēr pauž nožēlu, ka Turcijas iebildumi bloķē NATO un ES stratēģisko sadarbību ārpus
“Berlin Plus” nolīguma;

57. aicina Turcijas valdību parakstīt un iesniegt ratificēšanai Starptautiskās Krimināltiesas statūtus, šādi
palielinot Turcijas ieguldījumu un iesaistīšanos pasaules daudzpusējā sistēmā;

58. pieņem zināšanai Komisijas 2009. gada ziņojumā par pirmspievienšanās palīdzības instrumenta
(IPA) īstenošanu ierosinātos secinājumus un uzlabojumus, kuru nolūks ir (saskaņā ar Revīzijas palātas
Īpašā ziņojuma Nr. 16/2009 ierosinājumiem) mērķus un projektus prioritizēt atbilstoši pievienšanās kritē-
rijiem; uzsver, ka projektu skaits aug un ka tādēļ liela nozīme ir IPA īstenošanas vispusīgai uzraudzībai;

*

* *

59. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram,
Eiropas Cilvēktiesību tiesas priekšsēdētājam, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Turcijas Republikas
valdībai un parlamentam.

Melnkalnes integrācijas process Eiropas Savienībā

P7_TA(2011)0091

Eiropas Parlamenta 2011. gada 9. marta rezolūcija par Melnkalnes Eiropas integrācijas procesu

(2012/C 199 E/14)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Eiropadomes 2010. gada 17. decembra lēmumu piešķirt Melnkalnei Eiropas Savienības
kandidātvalsts statusu,

— ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “Komisijas atzinums par Meln-
kalnes pieteikumu dalībai Eiropas Savienībā” (COM(2010)0670),

— ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “Paplašināšanas stratēģija un
galvenie uzdevumi 2010.–2011. gadā” (COM(2010)0660),